

10.12.2024

KIRJOITTAJAOHJEET: KOTITALOUDEN VUOSIKIRJA

Kotitalouden vuosikirja julkaisee kotitalousosaamista ja -alaa käsitteleviä artikkeleita, Kirja ilmestyy kerran vuodessa. Kirjoitukset julkaistaan suomeksi tai ruotsiksi sekä tiivistelmät suomeksi tai ruotsiksi ja englanniksi.

Artikkeleita on mahdollisuus julkaista vain rajoitettu määrä. Julkaistavien artikkelien valinnan tekee julkaisutoimikunta.

Julkaisuoikeudet

Kotitalouden vuosikirjassa julkaistavien artikkeleiden tulee olla alkuperäisiä ja uutta tietoa tarjoavia; suoria käännöksiä muilla kielillä jo julkaistuista artikkeleista tai lyhennelmiä aiemmista suomenkielisistä julkaisuista ei julkaista, vaan artikkelissa pitää olla oma, kirjoittajan jo aiemmin julkaistusta tekstistä poikkeava näkökulmansa, vaikka lähtökohtana olisikin sama aineisto. On syytä huomata, että myös oman, aiemmin julkaistun tekstin käyttäminen ilman asianmukaisia lähdemerkintöjä on plagioimista.

Kotitalouden vuosikirjan julkaisijalla (Kotitalousopettajien liitto ry) on oikeudet julkaista kaikki sille tarjotut kirjoitukset lehden painetussa versiossa, Kotitalouden vuosikirjan verkkosivuilla tai muussa lehden sähköisessä muodossa.

Julkaisuoikeutta varten kirjoittajat allekirjoittavat kirjoittajasopimuksen. Jos Kotitalouden vuosikirjalta haetaan tekstin julkaisuoikeutta muualla, pyydetään tässä tapauksessa aina myös kirjoittajan suostumus.

Kirjoittajalla on oikeus kopioida tai tehdä yksittäisiä elektronisia kopioita artikkelistaan omaan yksityiseen käyttöön sekä opetuskäyttöön edellyttäen, että kopioita ei tarjota myyntiin eikä niitä jaeta systemaattisesti julkisesti.

Kirjoittajalla on oikeus artikkelin julkaisemisen jälkeen käyttää artikkelia painetussa väitöskirjassa tai erikseen sovittaessa muissa julkaisuissa. Artikkelia tai selkeästi yhtenäistä versiota siitä ei saa julkaista painettuna tai sähköisesti, suomeksi tai muilla kielillä ilman Kotitalouden vuosikirjalta saatua lupaa. Kaikissa uudelleen julkaistuissa artikkeleissa on oltava merkintä aiemmasta julkaisusta Kotitalouden vuosikirjassa.

10.12.2024

Julkaisuprosessi ja kirjoittajaohjeet

	<p>Alla on kuvattu tutkimusartikkeleiden julkaisuprosessi. Tutkimusartikkelit käyvät läpi vertaisarvioinnin.</p>
Pituus	<p>Julkaistavien tutkimusartikkeleiden enimmäispituus on 60 000 merkkiä, sisältäen välimerkit. Tiivistelmä, lähdeviitteet, kuvatekstit ja taulukoiden tekstit eivät sisälly merkkimäärään.</p>
Julkaisuprosessi	<p>Tutkimusartikkelista lähetetään julkaisutoimikunnan tarkasteluun laaja tiivistelmä, jonka enimmäispituus on 2 000 merkkiä sisältäen välilyönnit.</p> <p>Julkaisutoimikunta arvioi saapuneet tiivistelmät, jolloin huomioidaan mm., onko kirjoittaja noudattanut Kotitalouden vuosikirjan kirjoitusohjeita, ja täyttääkö kirjoitus tieteelliselle tekstille asetetut odotukset sekä tyylin, kielen että sisällön osalta. Julkaisutoimikunta saattaa ehdottaa tiivistelmän pohjalta muutoksia.</p> <p>Kun tutkimusartikkeli on hyväksytty vertaisarviointiin, julkaisutoimikunta pyytää kirjoittajalta koko artikkelin. Kirjoittaja toimittaa sovituksessa ajassa valmiin anonymisoidun tutkimusartikkelin ja tiivistelmät vertaisarvioitavaksi. Lisäksi tiivistelmien perään listataan 3–7 avainsanaa. Artikkelin enimmäispituus on 60 000 merkkiä, sisältäen välimerkit. Tiivistelmä, lähdeviitteet, kuvatekstit ja taulukoiden tekstit eivät sisälly merkkimäärään. Tiivistelmän pituus on 1 000 merkkiä, sisältäen välimerkit. Tässä vaiheessa tiivistelmä tulee tehdä artikkelin kirjoituskielellä.</p> <p>Julkaisutoimikunta etsii yksilöllisesti kullekin tutkimusartikkelille sopivat asiantuntijat. Julkaistavaksi tarjotut tutkimusartikkelit arvioi kaksi asiantuntijaa ja arvioinnissa käytetään kaksoissokkomennettelyä. Jos käsikirjoitus liittyy selvästi kahteen eri tieteenalaan, arvioijat pyritään valitsemaan molemmista tieteenaloista.</p> <p>Arvioijien lausunto pyydetään noin kuukauden kuluessa. Kirjoittajalle lähetetään tiedot arvioista, kun julkaisutoimikunta on saanut molemmat arviot.</p> <p>Tämän jälkeen kirjoittajan tulee harkintansa perusteella muokata artikkeliaan näiden asiantuntijoiden kommenttien mukaan. Kirjoittajalla on kuukausi aikaa muokkauksien tekemiseen. Kirjoittajia voidaan myös pyytää lähettämään kirjoitus uudelleen, jolloin muokattu tutkimusartikkeli arvioidaan kokonaan uutena käsikirjoituksena seuraavaan julkaisuun.</p>

10.12.2024

Muokattu artikkeli ja sen korjausseloste lähetetään uudelleen arviointiin. Lausunnon pohjalta tehdään lopullinen päätös käsikirjoituksen hyväksymisestä tai hylkäämisestä. Julkaisutoimikunta voi hylätä tutkimusartikkelin myös muissa arviointivaiheissa lausuntojen pohjalta tai kokonaisharkintaansa nojaten. Hylkääminen tarkoittaa sitä, että Kotitalouden vuosikirja ei julkaise artikkelia.

Kun tutkimusartikkeli on hyväksytty, tulee kirjoittajan vielä käydä teksti huolellisesti läpi ja tarkistaa sekä tekstin sisältö että kieliasu. Kirjoittaja vastaa lopullisen, taittoon lähtevän version kielenhuollosta. Tutkimusartikkeleista lähetetään julkaistavaksi koko artikkeli (enintään 60 000 merkkiä sisältäen välilyönnit), sekä tiivistelmät (kumpikin enintään 1 000 merkkiä sisältäen välilyönnit), jotka tehdään artikkelin kirjoituskielillä sekä tässä kohtaa myös englanniksi. Lähdeviitteet, kuvatekstit ja taulukoiden tekstit eivät sisälly merkkimäärään.

Kun artikkeli on taitettu, lähetetään se vielä kirjoittajalle tarkistettavaksi. Tällöin tekstiin muutetaan enää taitossa tapahtuneet virheet.

Tiivistelmät

Tutkimusartikkeliin tehdään tiivistelmä artikkelin julkaisukielellä sekä englanniksi. Tiivistelmässä voi olla esimerkiksi artikkelin avainlauseet. Kunkin tiivistelmän pituus on enintään 1 000 merkkiä sisältäen välilyönnit. Tiivistelmä ei sisälly artikkelin merkkimäärään. Tiivistelmän loppuun listataan 3–7 avainsanaa.

Asiasanat

Artikkeliin liitetään 3–7 kirjoituksen sisältöä mahdollisimman hyvin kuvaavaa asiasanaa. Merkitse asiasanaksi myös koulutusala.

Asiasanat sijoitetaan tiivistelmän perään.

Anonymisointi

Tutkimusartikkeleiden käsikirjoituksesta poistetaan henkilöllisyyteen viittaavat lähdeviitteet, joista lukija voi yhdistää kirjoittajan tekstiin, kuten "Aiemmassa tutkimuksessamme...". Tarvittaessa poistetun viittauksen paikan voi merkitä esim. (X200y). Neutraaleja viittauksia aiempiin omiin julkaisuihin ei tarvitse poistaa.

Viittaukset palautetaan tekstiin ja lähdeluetteloon artikkelin julkaisuun hyväksymisen jälkeen.

Myös asiakirjan kirjoittajatiedot ovat anonymisoitava.

10.12.2024

Lähteiden merkitseminen ja viittauskäytännöt

Tutkimusartikkeleissa käytetään APA 7-viittaustyyliä.

Lähdeluettelo merkitään aina tekstin loppuun.

Lähteiden tiedot eivät sisälly artikkelin merkkimäärään.

Tekstin muotoilu

Tiedostojen on oltava Kotitalouden vuosikirjan asettelulla: lataa tiedostopohja: <http://www.kotitalousopettajat.fi/wp-content/uploads/2023/06/230629-Kotitalouden-vuosikirjan-tiedostopohja.docx>.

Teksti tasataan vasempaan reunaan (ei keskitetä). Tekstissä ei käytetä automaattista tai manuaalista tavutusta tai kappaleiden sisennyksiä.

Pisteen jälkeen on yksi välilyönti, ei kahta. Kappaleen rivin välityksessä ei käytetä automaattisia välilyöntiä, vaan kappaleen vaihto ilmaistaan tyhjällä rivillä (enter-lyönti).

Pääotsikon lisäksi tekstissä saa olla korkeintaan kaksi otsikkotasoa. Pää- ja alaotsikot muotoillaan selkeästi, jotta niiden eri tasot ilmenevät lukijalle. Tekstiä ei aloiteta väliotsikolla vaan ingressimäisellä lukijan mielenkiinnon herättävällä tekstillä.

Taulukot, kuviot ja kuvat

Taulukot, kuviot ja kuvat numeroidaan juoksevasti. Ne sijoitetaan tekstissä oikeille paikoilleen, ei käsikirjoituksen loppuun. Kuvioiden ja kuvien otsikot merkitään kuvan alapuolelle ja taulukon otsikko taulukon yläpuolelle.

Valokuvat

Kuvat elävöittävät tekstiä. Jokaisen artikkelin yhteyteen toivotaan ainakin yksi aiheeseen liittyvä valokuva, joka houkuttelee lukijan avaamaan ja lukemaan artikkelin.

Kuvan resoluution on oltava riittävä painettuun julkaisuun. Painetun resoluutio on 300 pistettä tuumalla, josta voi hyvin laskea tarvittavan koon. 10 x 15 cm kuvaan riittää n. 1200x1800 pix. Otsikko-kuvaan tarvitaan parempiresoluutioinen kuva.

Jos kirjoittajalla itsellään ei ole kuvaa, yleisiä kuvituskuvia voi tiedustella oman organisaation viestinnästä. Muussa tapauksessa toimitus valitsee artikkelin yhteydessä käytettävän (kuvapankki)kuvan, kun artikkeli on hyväksytty julkaistavaksi.

Kirjoittajatiedot

Artikkelin alkuun listataan kaikkien kirjoittajien tiedot: Etunimi Sukunimi, koulutus ja titteli, organisaatio, sähköpostiosoite sekä

10.12.2024

mahdollinen Orcid-tunnus. Nämä tiedot eivät sisälly artikkelin merkkimäärään.

Kirjoitajatiedot lisätään artikkeleihin vasta vertaisarvioinnin ja julkaistavaksi hyväksymisen jälkeen.

Generatiivinen tekoäly

Generatiivisen tekoälyn käyttämisestä on raportoitava artikkelin lopussa. Kirjoittaja on vastuussa omasta generatiivisen tekoälyn käytöstään ja vastaa tekoälyn tuottamista virheitä. Kirjoittajia pyydetään huomioimaan generatiivisen tekoälyn käyttämiseen liittyvät mahdolliset vääristymät, kuten epätarkkuus, puolueellisuus ja eettisyys sekä mahdollisuus tahattomalle plagioinnille, josta vastaa kirjoittaja.

Generatiivista tekoälyä käytettäessä merkittävässä määrin artikkeliin liittyvässä tutkimuksessa tai artikkelin kirjoitusprosessissa, on artikkelin lopussa ilmoitettava työkalun nimi ja käytetty versio, käyttöpäivä, käytötapa sekä työkalun käyttövaihe ja -tarkoitus.

Tallennus ja tallennusmuodot

Tiedosto nimetään kirjoittajan nimellä.

Tekstien tallennusmuoto on Word-dokumentti (doc tai docx) tai rtf (ei PDF).

Taulukoista, kuvista ja kuvioista lähetetään erillinen listaus, jossa on selkeästi tunnistettavissa taulukko, kuva tai kuvio, ja selkeästi yhdistettävissä kuvateksti tai muu julkaisuun tarkoitettu selite.

Taulukot, kuvat ja kuviot toimitetaan erillisinä kuvatiedostoina täyspitkän artikkelin lähettämisen yhteydessä. Lähetä jokaisesta kuvioista (esim. Microsoftin Office-ohjelmilla tehdyt piirroukset) myös alkuperäinen tiedosto.

Kuvat ja kuvio nimetään niin, että ne yksiselitteisesti vastaavat kuvien ja kuvioiden listassa ilmoitettuja kuvia ja kuvioita.

Valokuvat lähetetään korkearesoluutioisena tiedostona (esim. jpg tai png).

Ennen lähettämistä

Muista vielä tarkistaa oikeinkirjoitus. Tarkista myös, että lähdeluettelo on aakkosjärjestyksessä ja että kaikille luettelon lähteille löytyy vastaava viittaus tekstistä. Samoin tarkista, että taulukoihin kuvioihin ja kuviin on viitattu tekstissä.

10.12.2024

Lähtettäminen

Kirjoitukset lähetetään .doc-, .docx- tai .rtf-tiedostona.

Tutkimusartikkelista lähetetään hyväksyttäväksi ja arvioitavaksi vain anonymisoitu versio.

Aineistot lähetetään osoitteeseen
toimisto@kotitalousopettajat.fi.

Julkaisulupa

Kotitalousopettajien liitto ry noudattaa käytäntöä, jossa kirjoittajat antavat julkaisuoikeuden toimittamaansa materiaaliin ja sitoutuvat noudattamaan Kotitalousopettajien liitto ry julkaisuehtoja. Kirjoittaja hyväksyy julkaisuehdot lähettämällä artikkelin julkaistavaksi.